

Godkännande av ansökan om kommuninternt
lån från HÄrryda Vatten och Avfall AB

24

2025KS299

Sammanträdesdatum
2025-08-28

§ 235

Dnr 2025KS299

Ansökan om kommuninternt lån Härryda vatten och avfall AB

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner Härryda Vatten och Avfall AB:s förfrågan om att låna 200 mnkr uppdelat enligt följande: 100 mnkr med förfall 2026-09-15 och 100 mnkr med förfall 2030-03-15.

Kreditvillkoren ska motsvara dem som erhålls av Kommuninvest för motsvarande löptider.

Borgensavgiften för dessa lån ersätts med internräntepåslag om 0,25 procent.

Kommunstyrelsens beslut

Under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner att Härryda kommun lånar ut medel till Härryda Vatten och Avfall AB, uppdrar kommunstyrelsen åt förvaltningen att upprätta låneavtal mellan kommunen med villkor i enlighet med de som erhålls från Kommuninvest.

Sammanfattning av ärendet

Under 2024 genomförde Härryda kommun en översyn av finanspolicyn och skuldförvaltningen tillsammans med de helägda bolagen Härryda Vatten och Avfall (HVAAB) och Härryda Energi AB (HEAB). Den uppdaterade finanspolicyn godkändes den 27 februari 2025 § 40. Policyn innebär att kommunfullmäktige beslutar om koncerninterna lån och att HVAAB:s låneskuld ska rymmas inom borgensramen, samt att checkräkning inte ska användas för långsiktig finansiering.

I juni 2025 uppgick HVAAB:s skuld till 816 mnkr, varav 216 mnkr via checkräkning och 600 mnkr via Kommuninvest. Andelen lån som förfaller inom en 12-månadersperiod uppgick till 51 procent, vilket överstiger finanspolicyn.

HVAAB ansöker om två koncerninterna fasträntelån om vardera 100 mnkr.

Lånen föreslås tecknas med villkor motsvarande Kommuninvest och ett internräntepåslag på 0,25 procent.

Kommunen har hög kassalikviditet (662 mnkr per 2025-06-30) och får högre avkastning om kapitalet lånas ut till bolaget istället för att placeras på banken. Risk finns att kommunen behöver låna egen likviditet om behovet ökar snabbt, men kostnaderna för detta bedöms som hanterbara.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-08-28

Förvaltningen anser att bolaget kan låna 200 mnkr från kommunen med motsvarande villkor som Kommuninvest, och föreslår att bolaget får låna 100 mnkr, förfall 2026-09-15 samt 100 mnkr, förfall 2030-03-15.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 14 juli 2025
- Underlag till beslut i styrelsen Härryda Vatten och Avfall AB 16 juni 2025 om ansökan om lån
- Styrelseprotokoll Härryda vatten och Avfall 16 juni 2025
- Finanspolicy för Härryda kommunkoncern, fastställd av kommunfullmäktige 27 februari 2025 § 40

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Datum
2025-07-14

Diarienummer
2025KS299 045

Ansökan om kommuninternt lån Härryda vatten och avfall AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner Härryda Vatten och Avfall AB:s förfrågan om att låna 200 mnkr uppdelat enligt följande: 100 mnkr med förfall 2026-09-15 och 100 mnkr med förfall 2030-03-15.

Kreditvillkoren ska motsvara dem som erhålls av Kommuninvest för motsvarande löptider.

Borgensavgiften för dessa lån ersätts med internräntepåslag om 0,25 procent.

Kommunstyrelsens beslut

Under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner att Härryda kommun lånar ut medel till Härryda Vatten och Avfall AB, uppdrar kommunstyrelsen åt förvaltningen att upprätta låneavtal mellan kommunen med villkor i enlighet med de som erhålls från Kommuninvest.

Sammanfattning av ärendet

Under 2024 genomförde Härryda kommun en översyn av finanspolicyn och skuldförvaltningen tillsammans med de helägda bolagen Härryda Vatten och Avfall (HVAAB) och Härryda Energi AB (HEAB). Den uppdaterade finanspolicyn godkändes den 27 februari 2025 § 40. Policyn innebär att kommunfullmäktige beslutar om koncerninterna lån och att HVAAB:s låneskuld ska rymmas inom borgensramen, samt att checkräkning inte ska användas för långsiktig finansiering.

I juni 2025 uppgick HVAAB:s skuld till 816 mnkr, varav 216 mnkr via checkräkning och 600 mnkr via Kommuninvest. Andelen lån som förfaller inom en 12-månadersperiod uppgick till 51 procent, vilket överstiger finanspolicyn.

HVAAB ansöker om två koncerninterna fasträntelån om vardera 100 mnkr.

Lånen föreslås tecknas med villkor motsvarande Kommuninvest och ett internräntepåslag på 0,25 procent.

Kommunen har hög kassalikviditet (662 mnkr per 2025-06-30) och får högre avkastning om kapitalet lånas ut till bolaget istället för att placeras på banken. Risk finns att kommunen behöver låna egen likviditet om behovet ökar snabbt, men kostnaderna för detta bedöms som hanterbara.

Förvaltningen anser att bolaget kan låna 200 mnkr från kommunen med motsvarande villkor som Kommuninvest, och föreslår att bolaget får låna 100 mnkr, förfall 2026-09-15 samt 100 mnkr, förfall 2030-03-15.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 14 juli 2025
- Underlag till beslut i styrelsen Härryda Vatten och Avfall AB 16 juni 2025 om ansökan om lån
- Styrelseprotokoll Härryda vatten och Avfall 16 juni 2025
- Finanspolicy för Härryda kommunkoncern, fastställd av kommunfullmäktige 27 februari 2025 § 40

Ärendet

Under 2024 genomförde Härryda kommun en översyn av sin tidigare finanspolicy och strategi för skuldförvaltning tillsammans med de helägda bolagen Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB) samt Härryda Energi AB (HEAB). Den uppdaterade finanspolicyn godkändes av kommunfullmäktige den 2 februari 2025 § 40.

Enligt den nya finanspolicyn för Härryda kommun och dess helägda bolag är det kommunfullmäktige som beslutar om koncerninterna lån till hel- och majoritetsägda bolag. Policyn fastslår att HVAAB:s totala låneskuld ska rymmas inom den beslutade kommunala borgensramen och att checkräkning inte ska användas som en långsiktig finansieringslösning för investeringar.

I juni 2025 uppgick HVAAB:s utestående skuld till 816 mnkr, varav 216 mnkr var nyttjande av checkräkning via Härryda kommuns gemensamma koncernkonto och resterande 600 mnkr utgjordes av banklån via Kommuninvest. Den genomsnittliga kapitalbindningen var 1,9 år och räntebindningen 1,7 år per den 31 maj 2025. Detta är inom ramen för koncernens finanspolicy, men kort i förhållande till bolagets egen strategi. Andelen lån och räntor som förfaller inom en rullande 12-månadersperiod uppgår till 51 procent, vilket överstiger den fastställda finanspolicyn och bör åtgärdas. Utöver checkräkningen förfaller ett rörligt lån om 100 mnkr den 22 oktober 2025 och ytterligare ett lån den 4 februari 2026.

Härryda Vatten och Avfall AB ansöker i sin skrivelse om två koncerninterna fasträntelån om vardera 100 mnkr, med två av följande föreslagna förfalldatum:

100 mnkr, förfall 2026-09-15, *indikativ ränta 2,43 %*
100 mnkr, förfall 2030-03-15, *indikativ ränta 2,80 %*
100 mnkr, förfall 2030-09-15, *indikativ ränta 2,80 %*

Lånen föreslås tecknas enligt motsvarande villkor som erbjuds via Kommuninvest, med fast ränta och förfall enligt ovan. De angivna räntorna är indikativa och baserade på offert med affärsdatum i maj 2025. Slutlig ränta fastställs enligt ny offert vid affärsdatum. Ett internräntepåslag om 0,25 procent ersätter borgensavgift och specificeras i låneavtalet.

Kommunen har en förhållandevis hög kassalikviditet (662 mnkr per 2025-06-30) i nuläget och erhåller en inlåningsränta från banken baserat på saldot på koncernkontot. På längre sikt förväntas kassalikviditeten minska utifrån kommande större investerings och exploateringsprojekt. Det finns dock en stor osäkerhet på när dessa projekt kommer att börja belasta likviditetsreserverna.

Eftersom HVAAB redan nyttjar över 200 mnkr av kommunens likviditet, påverkas inte den nuvarande likviditeten om dessa medel istället lånas ut på längre sikt. Skillnaden är att tidshorizonten låses till givna datum, vilket kan innebära att kommunen, mot förmodan, skulle behöva låna upp egen likviditet för att ersätta den likviditet som är låst till HVAAB.

Ekonomiska konsekvenser

Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB) nyttjar för närvarande kommunens koncernlikviditet och betalar ränta för detta. I framtiden kommer detta alternativ inte att vara tillgängligt, vilket innebär att bolaget antingen behöver låna av kommunen eller av Kommuninvest för att ersätta nyttjandet av koncernkontot.

Kommunen erhåller en räntesats för insatt kapital på koncernkontot, vilken den 30 juni 2025 uppgick till cirka 1,92 procent. Kommuninvests indikativa rörliga ränta för Härryda kommun avseende samma datum uppgick till 2,47 procent. Detta visar att kommunen får en högre avkastning på kapitalet om det lånas ut till bolaget istället för att placeras på banken.

Den största risken bedöms vara om kommunens behov av likviditet skulle öka snabbare än förväntat och det utlånade kapitalet skulle behövas av kommunen. Om detta skulle inträffa behöver kommunen ta upp lån från Kommuninvest, vilket skulle medföra extra kostnader. Dessa kostnader bör dock vara i paritet med intäktsräntan från HVAAB, vilket innebär att risken betraktas som hanterbar.

Förvaltningens bedömning

Med tanke på kommunens goda likviditet och de förhållandevis låga riskerna med att låna ut medel till bolaget, anser förvaltningen att bolaget kan låna 200 mnkr från kommunen med kreditvillkor som motsvarar dem som erbjuds av Kommuninvest. Förvaltningen bedömer att det är fördelaktigt för koncernen att gemensamt nyttja kommunens starka

likviditet istället för att bolaget ska låna externt i dagsläget. För att minimera risker föreslår förvaltningen att bolaget får möjlighet att låna enligt alternativ 1 och alternativ 2, vilka är de förslag med de kortaste löptiderna.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Handläggare
David Sparredal
Ekonomichef
031-7246214
david.sparredal@hvaa.se

Ansökan lån av Härryda kommun

Förslag till beslut

Styrelsen för Härryda Vatten och Avfall AB beslutar att ansöka om två koncerninterna lån om vardera 100 miljoner kronor, enligt bifogat underlag, och uppdrar åt VD att bereda ärendet för vidare hantering av Härryda kommun.

Bakgrund och nuläge

Vid verksamhetsövergången den 1 januari 2021 uppgick bolagets totala lånebehov till 478 mnkr. Till följd av omfattande investeringar inom vattenverksamheten har behovet av extern finansiering ökat till 816 mnkr per den 31 maj 2025. I enlighet med tidigare beslut och pågående planer har bolaget haft en hög investeringstakt för att möjliggöra utbyggnad av bostäder och verksamheter i kommunen. Extern finansiering är därmed nödvändig.

Sedan övertagandet av verksamheten har VA investerat 648 mnkr brutto, varav cirka 600 mnkr avser projekt som påbörjats före 2021 eller omfattas i fastställda detaljplaner. Byggnationen av ett nytt vattenverk med tillhörande överföringsledningar uppgår till drygt 350 mnkr, och utgifter för exploateringsområden samt nybyggnation (förhandsbesked) uppgår till 150 mnkr.

Enligt gällande beslut och planer förväntas HVAAB:s lånebehov successivt minska från år 2026. Minskningen förutsätter att anläggningsavgifter inbetalas till HVAAB, vilket i sin tur kräver att fastställda detaljplaner byggs ut i enlighet med tidigare redovisade omfattningar.

Under 2024 har HVAAB, tillsammans med Härryda kommun, Härryda Energi och en extern konsult, genomfört en översyn av gällande finanspolicy och strategi för skuldförvaltning. Den nya finanspolicyn för Härryda kommun och dess helägda bolag, fastställd av KF 2025-02-06, innebär att bolagets totala låneskuld ska rymmas inom beslutad kommunal borgensram. Checkräkning ska inte användas som en långsiktig finansieringslösning för investeringar. Vidare ska den genomsnittliga kapital- och räntebindningen ligga inom intervallet 1,5–4 år, och högst 40 procent av räntorna får förfalla inom en 12-månadersperiod.

För att säkerställa en jämn taxeutveckling beslutade HVAAB:s styrelse om en strategi för skuldförvaltning (§6, 2024-12-02, protokoll bifogas). Strategin innebär att bolaget ska eftersträva en genomsnittlig ränte- och kapitalbindning om 2,5 år genom att vid nyupplåning och omsättning av lån i genomsnitt teckna femåriga lån.

Bolagets utestående skuld uppgår till 816 mnkr, varav 216 mnkr avser nyttjande av checkräkning (Härryda kommuns gemensamma koncernkonto) och resterande 600 mnkr utgörs av banklån via Kommuninvest. Den genomsnittliga kapitalbindningen uppgår till 1,9 år och räntebindningen till 1,7 år per den 31 maj 2025. Detta ligger inom ramen för koncernens finanspolicy, men är kort i förhållande till bolagets strategi. Andelen lån och räntor som förfaller inom en rullande 12-månadersperiod uppgår till 51 procent, vilket överstiger finanspolicyn och bör åtgärdas. Utöver checkräkningen förfaller ett rörligt lån om 100 mnkr den 22 oktober 2025 och ytterligare ett lån den 4 februari 2026.

Plan för 2025

Planen för 2025 är att omsätta lånet om 100 mnkr (förfall 2025-10-22) samt ersätta checkräkningen om 200 mnkr med två fasträntelån om vardera 100 mnkr från Härryda kommun. Bolaget skall alltså omsätta ett lån om 100 mnkr och ersätta 200 mnkr av checkräkningen med fasträntelån. De nya lånen struktureras enligt följande tre alternativ, med ungefärliga slutdatum:

1. 100 mnkr, förfall 2026-09-15
2. 100 mnkr, förfall 2030-03-15
3. 100 mnkr, förfall 2030-09-15

Efter omsättning och ersättning av checkräkningen, enligt ovan, beräknas ränte- och kapitalbindningen uppgå till cirka 2,6 år vid årsskiftet 2025/2026. Andelen lån med förfall inom 12 månader minskar till drygt 25 procent, vilket ligger i linje med både

koncernens finanspolicy och bolagets strategi för skuldförvaltning. Planen avser att minska finansiella risker för bolaget.

Ärendet

Härryda Vatten och Avfall AB ansöker härmed om två koncerninterna fasträntelån om vardera 100 mnkr, med två av följande föreslagna förfallodatum:

4. 100 mnkr, förfall 2026-09-15, *indikativ ränta 2,43 %*
5. 100 mnkr, förfall 2030-03-15, *indikativ ränta 2,80 %*
6. 100 mnkr, förfall 2030-09-15, *indikativ ränta 2,80 %*

Lånen tecknas enligt motsvarande villkor som erbjuds via Kommuninvest, med fast ränta och förfall enligt ovan. De angivna räntorna är indikativa och baserade på offert med affärsdatum i maj 2025. Slutlig ränta fastställs enligt ny offert vid affärsdatum. Ett internräntepåslag om 0,25 procent ersätter borgensavgift och specificeras i låneavtalet.

David Sparredal
Ekonomichef

2025-06-16

Vatten och Avfall AB

Protokoll 6 2025-06-16

Plats: Metallvägen 7A, Mölnlycke

Tid: kl. 13:00 – 17:30

Deltagare:

Bengt Johansson, ordförande

Roland Jonsson, vice ordförande

Håkan Söderström, ledamot

Erik Holm, ledamot

Anders Halldén, ledamot

Berit Müllerström, ledamot

Birgitta Eriksson, ledamot (via TEAMS)

Övriga (ej beslutande):

Jessica Stenhoff, VD

David Sparredal, sekreterare

Eliza Farmand, Avfallschef

Anders Lorentzon, Planeringschef

Protokoll styrelsemöte 6 2025-06-16

- § 1 Mötets öppnande samt fastställande av dagordning
Sammanträdet öppnas av styrelsens ordförande Bengt Johansson och föreliggande dagordning fastställdes, med tillägg för diskussion angående genomlysning under §9.
- § 2 Justering
Styrelsen beslutar
att utse David Sparredal till protokollförare.
att utse Erik Holm att justera dagens protokoll.
- § 3 Föregående protokoll
Styrelsen beslutar att lägga föregående protokoll, Möte 2025-05-26 till handlingarna.
- § 4 Beslut: Ansökan om lån av Härryda kommun
Styrelsen beslutar att ansöka om två koncerninterna lån om vardera 100 miljoner kronor, enligt bifogat underlag, och uppdrar åt VD att bereda ärendet för vidare hantering av Härryda kommun.
- § 5 Beslut: Inriktningsbeslut VA-taxa 2026
Styrelsen beslutar att uppdra åt VD att ta fram ett förslag till taxa för Härryda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning enligt följande riktlinjer:
- En generell höjning av bruksavgiften med 1,5% för verksamhetsåret 2026, samt att förskjuta utbyggnaden i så kallade omvandlingsområden genom prioriteringar och omarbeta kommande investeringsbudget i enlighet med detta.
- Oförändrade anläggningsavgifter för verksamhetsåret 2026, med tillägget att verksamheten årligen ska återkomma med en uppdaterad budget och plan för utbyggnad, och därefter anpassa anläggningsavgifterna så att de ger en täckningsgrad om minst 100% totalt för exploateringar och omvandlingsområden.

2025-06-16

§ 6 Beslut: Inriktningsbeslut Avfall- och Slamtaxa 2026

Styrelsen beslutar att uppdra åt VD att ta fram ett förslag till taxa för Härryda kommuns avfall och slamhantering enligt följande riktlinjer:

- En generell ökning av avgifterna för slamhantering med 3% för verksamhetsåret 2026, och att från och med 2027 föreslå avgifter i linje med prisutveckling årligen.
- En ökning av sophämningsavgifter om totalt 3% för verksamhetsåret 2026 genom att höja avgifterna på alla tjänster exklusive FNI (fyrfacksabonnemang) om totalt 9% samt att införa en avgift per besök på återvinningscentraler inom Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), det ska vara fortsatt fria besök på Bråta ÅVC.

Anders Halldén reserverar sig emot beslutet, reservationen i sin helhet bifogas till protokollet.

§ 7 VD-rapport

A. Information Avfall

- FNI oframkomliga
- Parallellt insamlingssystem utöver fyrfacksinsamling
- Direkttilldelningar, sophämtning m.m.

Styrelsen noterade informationen.

B. Hindås Vattenverk

- Framskridande

Styrelsen noterade informationen.

C. Konsultupphandling VA

Styrelsen noterade informationen.

D. Personal

Styrelsen noterade informationen.

2025-06-16

E. Likviditet upplåning

Punkt utgick med anledning av tidsbrist, underlag delges i styrelsemappen.

F. Ekonomi, Internkontroll, Skattekonto och Checkräkning

- Ekonomi, bokslut per mars med prognos helår 2025
- Internkontroll saldon skattekonto och checkräkning

Styrelsen noterade informationen.

G. Genomlysning HVAAB med konsult digitalt.

Styrelsen noterade informationen och planerade för en genomgång av rapporten på plats med konsult den 27:e augusti.

§ 8 Styrelsesammanträden 2025

Styrelsen noterade följande datum för styrelse- och presidiumöten.

Styrelsemöten 2025

25 augusti, 13:00-16:30

29 september, 13:00-16:30

27 oktober, heldag Strategi (Observera ny)

3 november, 13:00-16:30

8 december, 13:00-16:30

Presidiumöten 2025

11 augusti, 10:00-12:00

15 september, 10:00-12:00

20 oktober, 10:00-12:00

24 november, 10:00-12:00

§ 9 Övriga frågor

- Styrelsen förde diskussion angående genomlysning.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: David Sparredal

Datum: 2025-06-23 12:13

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

B05154C7AD006A1C1AF92BACFCD3C898661D1F07B1B49DCA9F374B15C29A2709

Namn: BENGT JOHANSSON

Datum: 2025-06-23 14:08

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

B05154C7AD006A1C1AF92BACFCD3C898661D1F07B1B49DCA9F374B15C29A2709

Namn: ERIK OVE HOLM

Datum: 2025-06-23 13:05

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

B05154C7AD006A1C1AF92BACFCD3C898661D1F07B1B49DCA9F374B15C29A2709

Finanspolicy för Härryda kommunkoncern

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte med finanspolicyn	4
1.2	Målsättning	4
2	Organisation och ansvarsfördelning	5
2.1	Kommunfullmäktiges ansvar	5
2.2	Kommunstyrelsens ansvar	5
2.3	Förvaltningens ansvar	5
2.4	Extern förvaltning av kommunens medel.....	5
2.5	Direktiv till hel-och majoritetsägda bolag.....	6
3	Finansiering/skulder	6
3.1	Finansieringsrisker	6
3.2	Ränterisker	6
3.3	Derivatinstrument.....	7
3.4	Leasing	7
3.5	Utlåning till kommunens bolag.....	7
3.6	Utlåning till övriga.....	7
3.7	Borgensavgifter	7
3.8	Övergångsregler.....	8
4	Kapitalförvaltning	8
4.1	Generella regler för kapitalförvaltning	8
4.1.1	Hållbarhet.....	8
4.1.2	Riskhantering.....	8
4.1.3	Tillåtna förvaltningsinstrument.....	9
4.1.4	Motparter	10
4.1.5	Förvaring av värdepapper	10
4.1.6	Förvaltare	10
4.2	Kortsiktig kapitalförvaltning/Likviditetsförvaltning	10
4.2.1	Bakgrund	10
4.2.2	Strategi och riskhantering	11
4.2.3	Tillåtna tillgångsslag	11

4.3	Långsiktig kapitalförvaltning/ Pensionsmedelsförvaltning.....	11
4.3.1	Bakgrund	11
4.3.2	Mål.....	11
4.3.3	Strategi och riskhantering	11
4.3.4	Tillåtna tillgångsslag	12
4.3.5	Limiter för tillgångsslag	12
5	Rapportering och uppföljning	12
5.1	Rapportering till kommunfullmäktige	12
5.2	Rapportering till kommunstyrelsen	12

1 Inledning

Finanspolicyn anger regelverk för finansieringsverksamheten i kommunen och dess hel- och majoritetsägda bolag. Med finansieringsverksamhet avses skuldförvaltning och kapitalförvaltning.

Policyn ersätter den tidigare finanspolicyn för kommunkoncernen Härryda kommun som fastställdes av kommunfullmäktige den 25 april 2016, § 58.

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med denna policy är att fastställa:

- Finansverksamhetens mål.
- Riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras.
- Riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten.
- Riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten.

1.2 Målsättning

Finansverksamhetens målsättning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt.
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer uppnå balans mellan finansiella risker och bästa möjliga finansnetto.

Säkerställa att finansverksamheten bedrivs på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag. Verksamheten ska ha en låg riskprofil.

2 Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen och förvaltningen. Delegation av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- Beslutar om finanspolicy med eventuella revideringar.
- Beslutar om ramar för kommunens upplåning.
- Beslutar om borgen till hel-och-majoritetsägda bolag.
- Beslutar om interna lån till hel-och majoritetsägda bolag samt borgen.
- Beslutar om extern förvaltning av kommunens pensionsmedelsförvaltning.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- Säkerställa en god intern kontroll och att riktlinjerna i finanspolicyn följs.
- Medge tillfälliga avvikelser från uppsatta gränsvärden enligt denna policy.
- Vid behov lämna förslag till fullmäktige om revidering av finanspolicyn.
- Genomföra årlig översyn av denna policy och vid behov initiera uppdatering.
- Besluta extern kortsiktig förvaltning av likvida medel i enlighet med denna policy.

2.3 Förvaltningens ansvar

- Ansvarar för verkställandet av den finansiella verksamheten med utgångspunkt från denna policy.
- Rapportera till kommunstyrelsen om den finansiella utvecklingen och ställningen samt om fattade finansiella beslut grundade på delegation.
- Säkerställa att det finns en uppdelning som medför att det inte är en och samma person som utför åtgärderna - beslut, verkställighet och bokföring.
- Årligen lämna förslag till kommunstyrelsen avseende uppdatering av denna policy.

2.4 Extern förvaltning av kommunens medel

I de fall extern förvaltning förekommer, ska skriftliga avtal upprättas mellan kommunen och den externa förvaltaren. Avtalet ska vara utformat så att uppdraget inte strider mot kommunens finanspolicy.

2.5 Direktiv till hel-och majoritetsägda bolag

Kommunens hel- och majoritetsägda bolag ansvarar för att finansieringsverksamheten bedrivs i enlighet med denna policy.

3 Finansiering/skulder

Kommunfullmäktige beslut om ram för kommunens upplåning som ska gälla för det kommande budgetåret. Bolagens upplåning styrs av ramar för den kommunala borgen.

Extern upplåning får ske genom banklån från svensk eller utländsk bank. All upplåning ska ske i svenska kronor.

3.1 Finansieringsrisker

Med finansieringsrisker avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till upplåning eller endast mot ofördelaktiga villkor ha tillgång till upplåning. För att begränsa finansieringsrisker ska förfallen på lånen spridas jämnt över tid. Med kapitalbindning avses kvarvarande tid till ett lån förfaller. I övrigt gäller följande riktlinjer:

- Tillåten genomsnittlig kapitalbindning 1,5–4,0 år
- Högst 40 procent av lånestocken får förfalla till betalning inom närmast rullande 12-månaders period.

Ovanstående gäller inte om en enskild lånestock underskrider 100 mkr.

3.2 Ränterisker

Med ränterisk avses risken för att en förändring av det allmänna ränteläget påverkar räntekostnader i negativ riktning. För att begränsa ränterisken ska lånen spridas jämnt på olika räntebindningsperioder. Med räntebindning menas kvarvarande tid till räntor förfaller. I övrigt gäller följande riktlinjer:

- Tillåten genomsnittlig räntebindning får ligga inom ett spann om 1,5–4,0 år
- Högst 40 procent av räntorna får förfalla inom närmast rullande 12-månaders period

Ovanstående gäller inte för enskild lånestock underskrider 100 mkr

3.3 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera ränterisker.

Derivatinstrument får endast användas till att hantera ränterisker i underliggande lån. All användning av derivatinstrument förutsätter en god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner. Tillåtet derivatinstrument är ränteswap.

Instrument får inte användas i spekulativt syfte.

3.4 Leasing

Finansiell leasing jämförs med upplåning. Vid all användning av leasing ska alltid kommunens centrala avtal användas.

3.5 Utlåning till kommunens bolag

Utlåning till kommunens bolag som överstiger 50 miljoner kronor samt har en löptid på över ett år, kan ske efter beslut av kommunfullmäktige. Kortfristig utlåning via koncernkontot administreras av förvaltningen. Strukturen på interna lån med löptid över ett år ska följa riktlinjerna i denna policy.

3.6 Utlåning till övriga

Utlåning till övriga får enbart ske i undantagsfall, enligt beslut av firmatecknare utsedda av kommunstyrelsen.

3.7 Borgensavgifter

Om kommunen tecknar borgen för ett lån som ett kommunalt bolag tar upp eller om kommunen ger ut ett internlån, krävs det enligt EU:s lagstiftning om statsstöd att kommunen ersätts i form av borgensavgift. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och spegla vad ett motsvarande fristående bolag utan kommunalt ägande skulle erhålla. Kommunen ska tillämpa en metod för beräkning av borgensavgifter som tar sin utgångspunkt i marknadsmässiga räntor och justeras individuellt men hänsyn tagen till det individuella kommunala bolagets finansiella status samt vilken marknad bolaget befinner sig på. Borgensavgiften ska uppdateras kontinuerligt.

3.8 Övergångsregler

Samtliga riktlinjer i denna policy avseende skuldförvaltning ska uppnås på sikt och avsteg från riktlinjer får ske inom en period om två år.

4 Kapitalförvaltning

4.1 Generella regler för kapitalförvaltning

Generella regler för kapitalförvaltning är samlade regler som gäller nedan specificerade ”kortsiktig kapitalförvaltning/likviditetsförvaltning” och ”långsiktig kapitalförvaltning/pensionsmedelsförvaltning”.

4.1.1 Hållbarhet

Finansverksamheten ska präglas och genomsyras av god etik och långsiktig hållbarhet, vilket bl.a. innebär ekonomisk-, ekologisk- och social hänsyn.

Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning.

Placeringar medges ej direkt i företag som har produktion eller försäljning av krigsmateriel, pornografi, kommersiell spelverksamhet eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del av verksamheten. Vidare medges inte placeringar i företag som till en väsentlig del av verksamheten utvinner fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen kan kommunen även använda sig av så kallade positiv screening som innebär att placeraren aktivt väljer innehav istället för att välja bort.

4.1.2 Riskhantering

Den totala risken hanteras framför allt på övergripande nivå i respektive förvaltning/portfölj genom valet av strategi och tillgångsallokering. Därutöver reglerar finanspolicyn limiter för ett antal specifika finansiella risker såsom valutarisk och kreditrisk enligt nedan:

Valutarisk

- Räntebärande värdepapper ska valutasäkras då valutarisken i annat fall skulle bli den dominerande risken i placeringen.
- Aktieplaceringar valutasäkras normalt sett inte då valutarisken ingår som en mindre del i den totala risken i placeringar i aktier på utländska marknader.

Ränterisk

- Ränterisken hanteras genom respektive portföljs durationsbegränsningar.

Aktiekursrisk

- Aktiekursrisken minskas med hjälp av diversifieringsbestämmelser avseende geografisk marknad och på bolagsnivå.

Likviditetsrisk

- Risken hanteras genom att portföljen har en god diversifiering avseende värdepapper och motparter, samt genom att handeln med icke börsnoterade värdepapper begränsas.

Kreditrisk

- För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar göras genom placering i fonder. Dessa ska bestå av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning.

4.1.3 Tillåtna förvaltningsinstrument

- Likvida medel - räntebärande konto med rätt till omedelbart uttag.¹
- Räntor - andelar i värdepappersfond med god kreditvärdighet och riskspridning, som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande myndighet inom EU.²
- Aktier - i andelar i värdepappersfond, som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande myndighet inom EU.

---

¹ Kontoförande bank ska ha en rating om lägst A-/A3 (från S&P Global Ratings/Moodys).

² Genomsnittlig rating om lägst BBB-/Baa3 från S&P Global Ratings/Moodys

- Derivatinstrument - endast inom ramen för värdepappersfond.

4.1.4 Motparter

Godkända motparter är:

- Svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut som har Finansinspektionens tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument eller valutor
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkten ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är annat, exempelvis vid nyemissioner.

4.1.5 Förvaring av värdepapper

Kommunens tillgångar ska förvaras hos:

- Svensk bank eller institut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring eller hos
- Utländsk bank eller institut som har tillstånd liknande det som anges i punkten ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

4.1.6 Förvaltare

Förvaltare skall vara extern juridisk person som enligt kommunens direktiv förvaltar kommunens kapital. Förvaltaren ska ha Finansinspektionens tillstånd att förvalta annans finansiella instrument eller motsvarande tillstånd från utländsk tillsynsmyndighet eller annat behörigt organ.

Uppdraget att förvalta kommunens kapital ska grundas på skriftligt avtal som innehåller för uppdraget tillämpliga delar av denna finanspolicy.

4.2 Kortsiktig kapitalförvaltning/Likviditetsförvaltning

4.2.1 Bakgrund

Kapitalet i förvaltningen skall säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Kommunen skall ha tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar. Placeringar i räntebärande värdepapper är ett komplement till kontoplaceringar och placeringshorisonten är 0–2 år.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank (kontrakterade checkräkningskrediter)
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

4.2.2 Strategi och riskhantering

Hur likviditeten ska placeras avgörs av placeringshorisonten:

- Likvida medel som bedöms behövas inom två veckor placeras på kommunens koncernkonto.
- Likvida medel som bedöms behövas inom 3 månader kan placeras på kommunens koncernkonto. De får även placeras i räntebärande värdepapper.

4.2.3 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Likvida medel
- Räntefonder - portföljduración understigande 2 år.

4.3 Långsiktig kapitalförvaltning/ Pensionsmedelsförvaltning

4.3.1 Bakgrund

Kommunen har ett stort åtagande för nuvarande och tidigare anställda. För att minska denna belastning kan kommunen avsätta medel för att möta detta.

4.3.2 Mål

Pensionsmedelsförvaltningen ska ge en långsiktig avkastning på statsskuldväxlar + 3 procentenheter

4.3.3 Strategi och riskhantering

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i portföljen (primärt aktiefonder) styras dynamiskt.

Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

4.3.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Likvida medel
- Räntefonder - portföljduración understigande 4 år.
- Svenska och utländska aktiefonder.

4.3.5 Limiter för tillgångsslag

Tillgångsslag	Normal	Max
Likvida medel	0 %	100 %
Räntor	40 %	100 %
Aktier	60 %	80 %
Varav svenska aktier	20 %	40 %
Varav utländska aktier	80 %	100 %

5 Rapportering och uppföljning

5.1 Rapportering till kommunfullmäktige

I samband med årsredovisning och delårsbokslut ska rapport lämnas till kommunfullmäktige över koncernens, kommun och bolag var för sig, finansiella ställning och verksamhet.

Bolagen ska i övrigt rapportera väsentliga finansiella frågor samt eventuella avvikelser enligt fastställt ägardirektiv.

5.2 Rapportering till kommunstyrelsen

Rapporteringen ska minimum ske tertialvis om kommunstyrelsen ej beslutar annat. Rapporteringen omfattar inte finansiell leasing.

Av rapporteringen ska följande uppgifter framgå:

- Aktuell likviditetssituation.
- Låneportföljens sammansättning avseende volym, instrument, genomsnittliga löptid och ränta.
- Utestående placerade medel med uppgift om genomsnittlig löptid och avkastning.

- Samtliga fattade delegationsbeslut (redovisas löpande).
- Beslutad ej verkställd upplåning.
- Andra väsentliga finansiella händelser.
- Ekonomichefens kommentar inkluderande redogörelse över om finanspolicyn i alla avseenden har följts eller inte.

Rapporteringen till kommunstyrelsen ska omfatta hela kommunen samt dess hel- och majoritetsägda bolag.

De i koncernen hel- samt majoritetsägda ingående bolagen ska på samma sätt rapportera sin finansiella situation till kommunens förvaltning.

Samtliga borgensåtagande ska redovisas delårsbokslut och årsbokslut.